

Булгарецъ. Въ Ахж-челебийско е добръ позната формата булгарцку, въ Корчанско болгáринъ, въ Якоруда бѣгаринъ, въ Рѣсенско богаринъ; въ солунското с. Зарово чухъ формитѣ булгáринъ, булгáрцкѣиу аскѣр и др. Отъ тия диалектични македано-български форми най-широко е застъпена обаче въ сѣвернитѣ и срѣдни говори формата бѹгаринъ или бугáринъ, която се смѣта за сръбско влияние. А фактътъ, че тя се употрѣбѣва и въ говори, дѣто обикновената замѣна на *ti* въ *to*, *ti* въ *to* или *ti* въ *to*, явно сочи, че тая форма е внесена отвънъ и не е домашна македонска.¹⁾ Нейното разпространение въ Македония се дължи отъ една страна на сръбското владичество въ края на срѣднитѣ вѣкове и отъ друга на сръбската църковна властъ, която държа сѣверна Македония до 1776 г.²⁾ А това още веднажъ доказва, че сърбитѣ нѣкога сами сж смѣтали македонското население за българско и сж го зовѣли бугари.

Охридската българска архиепископия. — Прѣди да бѣше издигната Охридска патриаршия при царь Самуила, Охридъ и неговитѣ близки области още въ края на IX и началото на X в. бѣха станали първостепенно българско срѣдище. И сега още въ южнитѣ прѣдѣли на Охридското езеро, въ прѣданията на българии и албанци се разказва за българския князь Михаила (Борисъ) и за дъщеря му, която посѣщавала св. Наума въ неговия манастирь. Климентъ, Наумъ, ученикътъ имъ епископъ Марко Дѣволски и др., подпомагани отъ Бориса, а сетнѣ още повече отъ сина му Симеона, закрѣпиха християнството въ прѣдѣлитѣ на западна Македония и Албания, прѣнесоха тамъ традициитѣ на Кирила и Методия и, като работиха за българската просвѣта и българската книжнина, оставиха школа и послѣдватели. Запалениятъ отъ тѣхъ духовенъ огънь послужи за ржководна свѣтлина на тамошното население прѣзъ дълги вѣкове. Когато пѣкъ въ края на X в. царь Самуилъ прѣмѣсти столицата си въ Охридъ и заедно съ това и патриаршескиятъ прѣстолъ на българската църква засия при

¹⁾ Срв. Ив. Д. Шишмановъ, Критиченъ прѣгледъ на въпроса за произхода на прабългаритѣ. Мсб. XVI—XVII, 728. В. Ъерић. О српскомъ имену у Старој Србији и у Македонији. Београд 1904, стр. 45.

²⁾ За закрѣпването на формата бугари съ у звукъ ще да е спомагаль и езика на гърци и турци (вулгарос, болгар и бугар), чието влияние въ Македония е било по-силно и въ други насски.